

Obraz dziecka w społeczeństwie

Socjalizacja to proces, który trwa przez całe życie, ale to jakimi ludźmi będziemy w dużej mierze zależy od naszych doświadczeń społecznych w okresie dzieciństwa. Dziecko uczy się interakcji społecznych bardzo powoli. Na początku tylko z rodzicami - to oni są odpowiedzialni za "pierwszą integrację".

Dziecko, które stopniowo od czasu do czasu zostaje pod opieką innych dorosłych niż rodzice ma szansę na naukę niezależności i samodzielności. Ważne jest by dziecko nabyło również pewności siebie dzięki akceptacji rodziców. Istotne jest także współdziałanie, świadome stawianie wymagań przez oboje rodziców, umiarkowana ilość wzmocnień bez kar fizycznych i z ograniczoną ilością nagród, egzekwowanie wymagań w sposób konsekwentny i zrozumiały dla dziecka.

Dzieci z wiekiem potrzebują coraz częstszych kontaktów społecznych, zwłaszcza z rówieśnikami. Idealnym miejscem do rozwijania życia społecznego dziecka jest przedszkole. Jednak należy przeanalizować czy maluch nabył określone umiejętności by móc odnaleźć się w zupełnie nowym środowisku. Przede wszystkim dziecko powinno swobodnie porozumiewać się z otoczeniem, jasno formułować swoje myśli i reagować na kierowane w jego stronę pytania.

Wiek przedszkolny jest idealnym, aby móc wypracować u dziecka podstawowe zasady funkcjonowania w społeczeństwie. Oczywiście nie wolno degradować małych istot nadmiarem wiadomości, gdyż zatraci się kompletnie w hierarchii wartości. Psychika małego dziecka rozwija się w sposób zadziwiająco szybki. W przedszkolu dziecko musi dostosować się do nowych niespotykanych dotychczas reguł życia zbiorowego, które przejawiają się początkowo w zorganizowanych zabawach, grach o ustalonych regułach, a następnie we wspólnych zorganizowanych pracach.

Wtedy też pojawiają się pierwsze przyjaźnie lub konflikty z innymi dziećmi uczęszczającymi do przedszkola. Maluch uczy się jak rozwiązywać spory z rówieśnikami oraz jak radzić sobie w sytuacjach stresowych. Właśnie w przedszkolu dziecko po raz pierwszy odkrywa co to społeczeństwo zorganizowane, rzeczywistość społeczna, której nie można zmienić swoimi zachciankami lub postępowaniem.

Grupa jest dla dziecka źródłem przeżyć moralnych i społecznych. Działając w niej rozwija samodzielność, umiejętność współpracy, uświadamia sobie swoją wartość. W przedszkolu dziecko uczy się jak planować wolny czas, jak bezpiecznie i pożytecznie go spędzać, uczy się także organizacji własnej pracy co jest bardzo przydatne w późniejszej edukacji szkolnej.

Uspołecznianie odbywa się poprzez zaangażowanie dziecka w życie społeczne. Dziecko musi znać swoją pozycję w grupie i mieć jej świadomość. Musi brać udział w organizowaniu życia społecznego i decydować o wspólnych sprawach. Aby w sposób optymalny wpłynąć na uspołecznienie dziecka, należy stosować odpowiednie metody pracy, a koniecznym warunkiem efektywnych metod uspołeczniania dzieci jest właściwa ocena ich pod tym względem. Ważne są

również stosunki między dziećmi oraz dziećmi a wychowawcą, atmosfera panująca w zespole i charakterystyczne interakcje.

Zadaniem rodziców jest wywieranie takiego wpływu na aktywność dziecka, aby potęgować elementy uspołeczniające, a usuwać z zachowania dziecka te elementy, które wpływają negatywnie na jego dalszy rozwój. Skoro kultura, sposób myślenia i środowisko mają tak wielki wpływ na naukę, nie należy dziecka izolować od innych i skupiać się jedynie na indywidualnym toku nauczania bez uwzględniania wpływu otaczającego świata, ponieważ to znacznie ogranicza możliwości poznawcze dziecka. Obcowanie w społeczeństwie w wieku dziecięcym będzie miało pozytywne odzwierciedlenie w dorosłości np. w nawiązywaniu kontaktów.

Opracowała
Monika Wiśniowska